

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ ЧЕРЕЗ ДІЯЛЬНІСТЬ У ПЕДАГОГІЧНИХ ІНТЕРНЕТ-СПІЛЬНОТАХ

А. Б. ВЕЛІХОВСЬКА

Україна, м. Миколаїв, Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Роль сучасних засобів інформаційних технологій (ІТ) у забезпеченні високої якості науково-методичного супроводу професійної діяльності (ПД) учителів математики є ключовим елементом розвитку системи середньої освіти, найважливіший аспект реалізації освітньої державної політики в напрямі інформатизації. Головною задачею використання сучасних засобів ІТ в освіті є побудова відкритого електронного освітнього середовища в межах власної інфраструктури, що актуалізує: узгодженість напрямку інформатизації системи загальної середньої освіти із загальнонаціональною освітньою політикою і визначення її меж; виявлення організаційно-педагогічних умов професійної діяльності вчителів математики; визначення раціональних підходів до забезпечення високого рівня готовності педагогічних працівників до використання засобів ІТ у власній професійній діяльності [2, с. 77].

Використання засобів ІТ у професійній діяльності вчителів ставить нові вимоги до змісту, технологій і засобів науково-методичної діяльності, досягнення яких знаходять відображення в постановці завдань діяльності закладів освіти і стратегіях їх розвитку [6, с. 47].

Результати дослідження передумов удосконалення системи професійної діяльності вчителів математики засобами ІТ через роботу в педагогічних Інтернет-спільнотах свідчать, що є клас професійних завдань учителів і педагогічні ситуації, умови розв'язання яких не обмежують учителів математики лімітом часу. Будучи актуальними за своєю сутністю і гостротою проблематики, такі завдання і ситуації носять не екстремальний характер. Це актуалізує проблему раціонального визначення напрямів ПД вчителів математики, які першочергово потребують використання засобів ІТ як інструментів удосконалення функціональних обов'язків [3, с. 47]. Педагогічні ситуації екстремального характеру, які пов'язані з розробленням відносно довгострокової стратегії використання цих засобів відповідно до мети функціонування закладів освіти, потребують оперативного прийняття тактичних рішень щодо

використання засобів ІТ. Але в обох випадках неможливо обійтися без використання апаратних та програмних засобів обчислювальної та комунікаційної техніки, що є організаційно-методичною умовою формування творчого потенціалу вчителів засобами ІТ через роботу в педагогічних Інтернет-спільнотах.

Професійна діяльність учителів математики має багатофункціональний характер і передбачає урізноманітнення видів і типів поточної й оперативної інформації. Достатній обсяг інформації дає можливість у будь-який час мати уявлення про стан навчально-виховного процесу (досягнення чи недосягнення поставлених цілей), створює умови для корекції функціональних дій відповідно до поставленої мети, зумовлює вибір раціональної моделі професійної діяльності. Виходячи з цих положень, нами було класифіковано основні функції та напрями діяльності вчителів математики, які потребують першочергового використання засобів ІТ, що стало наступною організаційно-методичною умовою формування творчого потенціалу вчителів засобами ІТ через діяльність у педагогічних Інтернет-спільнотах [7, с. 39].

Сукупність інформаційних процесів у інформаційному навчальному середовищі закладу освіти й різні види їх забезпечення (технічне, економічне, фінансове та ін.) в сукупності є важливою організаційно-методичною умовою формування творчого потенціалу учителів засобами ІТ через діяльність у педагогічних Інтернет-спільнотах [1, с.17].

Природно, що найбільше значення використання засобів ІТ має для суб'єктів навчально-виховного процесу, оскільки саме їхня діяльність визначає межі застосування засобів цих технологій, а вплив суб'єктів на них є ключовим моментом визначення педагогічної доцільності їх використання. Результати дослідження використання засобів ІТ у ПД учителів математики свідчать, що сутність науково-методичних і соціальних трансформацій за цих умов базується на їх здатності забезпечити умови ефективної ПД суб'єктів навчально-виховного процесу. Нами з'ясовано, що самі по собі засоби ІТ не можуть забезпечити суттєвого педагогічного ефекту без наявності базових професійних знань, здобуття відповідних ІТ-компетенцій та наявності високого рівня інформаційної культури у суб'єктів навчально-виховного процесу. Тому, стратегія розвитку закладів освіти має бути підкріплена розвитком людських ресурсів через постійну освіту вчителів, стимулювання їх самоосвіти і творчої активності, побудову індивідуальної освітньої траєкторії як важливої організаційно-методичної умови формування творчого потенціалу вчителів математики засобами ІТ [5, с. 127].

Існує сфера взаємодії й взаємовпливу суб'єктів навчально-виховного процесу в школі – психолого-педагогічна сфера. Саме ця сфера здатна забезпечити практико-орієнтовану технологічність і критеріально-оціночну повноту й закінченість усім концептуально важливим професійним функціям учителів. Не врахування особливостей впливу цієї сфери на розроблення моделі діяльності педагогічних Інтернет-спільнот залишає її проектування відірваним від умов функціонування цілісної ідеології професійної діяльності вчителів [4, с. 81]. Недооцінка психолого-педагогічної сфери взаємодії суб'єктів загрожує отриманню негативних наслідків використання такої системи, що принесе збиток усім учасникам науково-методичної діяльності.

Дослідження організаційно-методичних умов формування творчого потенціалу вчителів математики засобами ІТ через діяльність у педагогічних Інтернет-спільнотах, дало можливість зробити висновок, що позитивні результати у професійній діяльності вчителів можуть бути досягнуті у випадку, коли виконуючи всі державні вимоги у галузі освіти, вони забезпечать виконання Державного стандарту базової і повної загальної освіти, основних завдань Державної цільової соціальної програми підвищення якості шкільної природничо-математичної освіти. Здійснення такого супроводу можливе за умови реалізації системно-комплексного підходу до вдосконалення системи професійної діяльності учителів засобами ІТ – реалізації нового підходу до професійної діяльності вчителів, коли оцінка її результатів буде визначатися не тільки за рівнем надання освітніх послуг закладів освіти, а й за змістом і технологіями ПД учителів.

Література:

1. Велиховская А. Теоретико-практические аспекты использования сетевых технологий в системе среднего образования / А Велиховская. - Сборник научных трудов по материалам научно-практической конференции «Современные проблемы и пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании' 2009». - Том 16: Педагогика, психология и социология. – Одесса.: Черноморье, 2009 – 90 с.
2. Велиховська А.Б. Використання мережних технологій у професійній діяльності методистів закладів післядипломної педагогічної освіти / А. Велиховская // Перспективи впровадження інформаційних і комунікаційних технологій у навчально-виховний процес. Матеріали науково-практичної конференції. /під ред. Томчук М.І., Білик О.О./ - Вінниця: Вінницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, 20.11 – 04.12.2009. – 244с.
3. Василевская Е.В. Формирование исследовательской культуры педагога в рамках модели сетевого взаимодействия / Е.В. Василевская. - //Методист № 6., 2009 - М.: Изд. дом «Методист», 2009.
4. Кремень В.Г. Трансформація особистості в освітньому просторі сучасної цивілізації / В.Г. Кремень // Педагогіка і психологія. — 2008. — N 2. — С. 5-14.

5. Морзе Н.В. Підвищення кваліфікації вчителів з використанням дистанційних технологій навчання / Н.В. Морзе // Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. – Київ, 2001, N Вип. 4.- С.19-27.

6. Професійно-педагогічна освіта: сучасні концептуальні моделі та тенденції розвитку: [монографія] / [авт. кол.: О.А. Дубасенюк, О. Є. Антонова, С. С. Вітвицька та ін. ; за заг. ред. О.А. Дубасенюк] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка.- [Вид. 2-ге, допов.] – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2008.- 395с.

7. Юзбашева Г.С. Концептуальна основа дистанційного навчання у післядипломній освіті / Г.С. Юзбашева // Матеріали міжнародної науково-методичної конференції «Сучасний стан природничо-математичної та технологічної освіти: тенденції, перспективи» / науковий ред. Юзбашева Г.С. – Херсон: Айлант. – 2010. Випуск 13. – 382 с.

Надійшла до редакції 12.10.2013 року

